НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ
ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО

ВІДДІЛ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОРГАНІВ ВЛАДИ

Актуальні проблеми кримінального та кримінально-процесуального права :

анотований бібліографічний список

Вип. 5 / 2026

25 березня – 9 квітня

URL: http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3

1. **Актуальні питання права та економіки: сучасність і перспективи розвитку** : зб. матеріал. наук.-практ. студент. конф. — Одеса : Юридика, 2025. — 410 с. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А843721***

Зі змісту : Колабораціонізм як загроза національної безпеці України: історичний досвід та сучасні виклики / У. В. Бортник. — С. 19-22; Злочини проти людяності в Україні: проблеми реалізації міжнародної кримінальної відповідальності / А. Д. Вовченко. — С. 29-34; Проблема незаконного зберігання вибухонебезпечних предметів (ВНП) фізичними особами та військовослужбовцями в сучасних умовах / Х. Д. Вронська. — С. 42-47; Співучасть у кримінальному правопорушенні. Організатор кримінального правопорушення / Н. О. Кириченко. — С. 81-85; Сімейне насильство та права людини: правовий аналіз / К. Є. Коваленко. — С. 86-90; Правові наслідки незаконної депортації українських дітей: роль міжнародного правосуддя / М. В. Литовка. — С. 109-113; Запобігання і протидія домашньому насильству та шляхи вдосконалення українського законодавства і забезпечення захисту постраждалих / Ю. А. Олійник. — С. 130-136; Співпраця України з

Міжнародним кримінальним судом: виклики та перспективи / М. С. Фатхутдінова. — С. 154-159; Екоцид під час війни (знищення заповідника Асканія-Нова) / М. П. Федосинко. — С. 165-170; Правові механізми притягнення до відповідальності за воєнні злочини / С. О. Мельник. — С. 335-339; Юридична відповідальність за незаконний перетин кордону у період воєнного стану чоловіками віком 18 - 60 років / О. М. Романчук. — С. 356-359; Актуальні проблеми правового регулювання протидії насильству над жінками та дітьми / М. Д. Семиглазова. — С. 359-362.

2. **Актуальні проблеми модернізації змісту функцій держави в умовах повоєнного розвитку України** : наук.-практ. круглий стіл, м. Київ, 13 берез. 2025 р. : [зб. матеріалів] / Ін-т правотворчості та наук.-прав. експертиз НАН України ; [відп. ред.: О. А. Гусар, Л. Ф. Купіна; редкол. : А. Б. Гриняк, О. О. Кот, Л. Ф. Купіна]. — Одеса : Юридика, 2025. — 299 с. — Бібліогр. наприкінці ст. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А843766*** *Зі змісту : Державна політика кібербезпеки в умовах повоєнного відновлення: протидія несанкціонованому доступу до критичної інфраструктури (ст. 361 КК України) / Д. Ю. Дрижакова. – С. 83-88; Криміналістичні аспекти модернізації функцій держави в умовах післявоєнного розвитку України / К. В. Калюга. – С. 99-104; Попередні судження про ius puniendi та концепцію покарання у міжнародному кримінальному праві / Е. Е. Кузьмін. – С.145-147.*

3. **Актуальні проблеми юридичної науки та практики** : матеріали наук.-практ. конф. (м. Полтава, 14 – 15 лют. 2025 р.). — Полтава ; Одеса : Вид-во "Молодий вчений", 2025. — 101 с. — Бібліогр. наприкінці ст. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А843780*** *Зі змісту: Корупційні злочини в Україні: проблеми правозастосування та можливі шляхи їх вирішення / Д. В. Владикін. – С. 61-65; Особливості впровадження дистанційного судового провадження в кримінальному процесі України / І. М. Варивода. – С. 79-83; Трансформація криміналістики в цифрову еру: виклики та перспективи / Т. В. Журавель. – С. 83-86.*

4. **Аркуша Л. І. Ідентифікація суб'єктів кіберзлочинів шляхом інтелектуального аналізу поведінкових цифрових слідів** [Електронний ресурс] / Л. І. Аркуша, О. В. Чернов, О. В. Дикий // Прав. позиція. – 2026. – № 1. – С. 5-10. *Обґрунтовано, що стрімка цифровізація суспільних відносин, зростання латентності кіберзлочинності, масове використання засобів анонімізації та багаторівнева інфраструктура кібератак істотно знижують ефективність традиційних підходів до встановлення особи правопорушника, орієнтованих переважно на технічні або матеріальні сліди. Розкрито сутність поведінкових цифрових слідів, їх місце у слідовій картині кіберзлочину та значення для побудови профілю невстановленого суб'єкта, розмежування ролей співучасників і формування обґрунтованих слідчих версій. Виявлено можливості застосування інтелектуального аналізу та окреслено перспективи подальшого розвитку цього напряму як складової модернізації криміналістичного інструментарію протидії кіберзлочинності.* Текст: https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2026/1/15.pdf

5. **Бабічев В. Криміналізація податкових спорів: межа між донарахуванням і злочином** [Електронний ресурс] / Володимир Бабічев // Юрид. практика. – 2026. – 8 квіт. – Електрон. дані. *Розглянуто питання відмежування податкового і кримінального правопорушення відповідно до законодавства України. Проаналізовано положення Податкового кодексу та Кримінального кодексу України (КК України) щодо податкових правопорушень. Висвітлено практику правозастосування, зокрема наведено правові висновки Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду. Констатовано, що, розмежовуючи податковий спір та кримінальне протиправне діяння, слід брати до уваги доказову базу, наявність прямого умислу особи та об'єктивну сторону відповідного правопорушення.* Текст: https://pravo.ua/kryminalizatsiia-podatkovykh-sporiv-mezha-mizh-donarakhuvanniam-i-zlochynom/

6. **Бантишев О. Ф. Віктимна злочинність. Кримінальні правопорушення проти життя та здоров'я особи** / О. Ф. Бантишев,

О. О. Бантишева. — Київ : Юрінком Інтер, 2025. — 99 с. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : Б378149*** *У монографії міститься юридичний аналіз норм кримінального права, що передбачають відповідальність за посягання на життя та здоров'я особи; розглядається віктимність (віктимізація) цих кримінальних правопорушень. Наведено закони та підзаконні акти, що містять норми кримінального права, спрямовані на захист життя та здоров'я особи.* Текст: https://jurkniga.ua/contents/viktimna-zlochinnist-kriminalni-pravoporushennya-proti-zhittya-ta-zdorovya-osobi.pdf?srsltid=AfmBOorXagkbLYPZlT5K0GI7MFFTNQLYQdegIg141mVyQKumP1vk2AOp

7. **Баранник Р. В. Оцінні поняття в кримінальному процесі та стандарти ЄСПЛ: методологія тлумачення й інституційні механізми імплементації** [Електронний ресурс] / Р. В. Баранник // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2026. – № 1. – С. 324-340. *Здійснено комплексний аналіз методології тлумачення оцінних понять у кримінальному процесі України крізь призму стандартів, сформованих практикою Європейського суду з прав людини. Розкрито зміст таких ключових оцінних категорій, як "обґрунтована підозра" та "розумний строк" у контексті вимог правової визначеності та передбачуваності судових рішень. Досліджено інституційні моделі імплементації стандартів ЄСПЛ у кримінальному процесі окремих європейських держав, зокрема Франції, Німеччини, Чеської Республіки та Великої Британії, що дозволило виявити спільні та відмінні підходи до інтеграції практики Страсбурзького суду в національні правові системи. Запропоновано розуміння доктрини тлумачення оцінних понять як концепції уніфікованого підходу до їх застосування в кримінальному процесі з урахуванням практики ЄСПЛ і позицій національних судів.* Текст: https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprnu-1-2026-r/otsinni-ponyattya-v-kriminalnomu-protsesi-ta-standarti-yespl-metodologiya-tlumachennya-y-institutsiyni-mekhanizmi-implementatsiyi

8. **Батраченко Т. С. Кримінальний аналіз у системі виявлення та нейтралізації фінансово-логістичних мереж організованої злочинності в умовах цифровізації економіки** [Електронний ресурс] / Т. С. Батраченко, О. Г. Розгон, Н. В. Павлова // Наук. перспективи. – 2026. – № 2. – С. 767-776. *Обґрунтовано, що сучасні форми організованої злочинності характеризуються високим рівнем адаптивності, мережевою структурою та активним використанням цифрових фінансових інструментів, що істотно ускладнює їх виявлення традиційними, переважно реактивними, методами оперативно-розшукової діяльності. Обгрунтовано потребу у впровадженні кримінального аналізу не як допоміжного технічного засобу, а як системної методології превентивного планування та управління ризиками у сфері економічної безпеки. Розкрито сутність кримінального аналізу як інтегрованого процесу логічного мислення, аналітичного моделювання та інформаційно-оперативної діяльності, спрямованого на виявлення прихованих зв'язків між фінансовими транзакціями, логістичними маршрутами та суб'єктами злочинної діяльності.* Текст: https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/38221/38226

9. **Богатир В. Таємниця слідства як спосіб приховати проблеми у використанні державних ресурсів** [Електронний ресурс] / Володимир Богатир // Юрид. газ. – 2026. – 1 квіт. – Електрон. дані. *Розглянуто проблему зловживання поняттям "таємниця слідства" в Україні. Автор стверджує, що цей інструмент часто використовується не для захисту інтересів розслідування, а для приховування неефективності, помилок або зловживань у використанні державних ресурсів. Під прикриттям секретності правоохоронні органи можуть обмежувати доступ до важливої інформації, уникаючи публічного контролю та відповідальності. У результаті це підриває прозорість, довіру до інституцій і створює умови для зловживань владою.* Текст: https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/taemnicya-slidstva-yak-sposib-prihovati-problemi-u-vikoristanni-derzhavnih-resursiv.html

10. **Бородін О. І. Особливості використання спеціальних знань під час розслідування торгівлі людьми, яка вчиняється в умовах збройних конфліктів** [Електронний ресурс] / О. І. Бородін // Наук. перспективи. – 2026. – № 2. — С. 777-789. *Зазначено, що використання спеціальних знань є однією із складових будь-якої методики розслідування окремих видів кримінальних правопорушень. Надано визначення спеціальних знань як системи незагальновідомих в кримінальному провадженні наукових, технічних і практичних знань, отриманих під час професійного навчання або праці за окремою спеціальністю особою, яка залучена як спеціаліст або експерт із метою допомоги уповноваженій особі для встановлення різноманітних обставин протиправного діяння, що потребують їх застосування. Окреслено основні форми використання спеціальних знань під час розслідування торгівлі людьми, яка вчиняється в умовах збройних конфліктів.* Текст: https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/38222/38227

11. **Вишневський Ю. Конкурс для своїх. Чому Україна змарнувала шанс мати свого суддю у Міжнародному кримінальному суді** [Електронний ресурс] / Юрій Вишневський // Dsnews : [веб-сайт]. – 2026. – 1 квіт. – Електрон. дані. *Розглянуто ситуацію навколо проведення конкурсу на посаду судді Міжнародного кримінального суду (МКС) від України. Зазначено, що 16.12.2025 секретаріат Асамблеї держав-учасниць офіційно сповістив держави-учасниці, що період висування кандидатур розпочнеться 5 січня 2026 року та триватиме до 29 березня 2026 року, і наголосив, що "кандидатури, подані до або після періоду висування кандидатур, не розглядаються". Таким чином, 29.03.2025 сплинув термін подання країнами своїх кандидатів на посаду судді МКС, і Україна не вклалася в цей дедлайн, хоч прийом документів від кандидатів розпочався 03.03.2026, а співбесіди завершилися 26.03.2026.* Текст: https://www.dsnews.ua/ukr/politics/konkurs-dlya-venediktovoy-pochemu-zelenskiy-upustil-shans-ukrainy-imet-svoego-sudyu-mus-31032026-456376

12. **Військовим, які викриватимуть корупцію в армії, надаватимуть відпустку для переведення в іншу частину** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. – 2026. – 29 берез. – Електрон. дані. *Окреслено ключові норми зарестрованого у Верховній Раді України (ВР України) законопроєкту № 15089 щодо комплексної зміни підходів до захисту військовослужбовців і військовозобов'язаних, що мають статус викривачів корупції у секторі безпеки і оборони. Зокрема передбачено: розширення переліку заходів безпеки (для осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві) для військовослужбовців – викривачів корупції; запровадження спеціальних гарантій для військовозобов'язаних і мобілізованих осіб; адаптація механізмів захисту викривачів корупції до умов служби у секторі безпеки і оборони; посилення гарантій особистої безпеки та недопущення переслідування викривачів. Також пропонується викласти в новій редакції ст.. 18 Закону України "Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві", відповідно до якого для військовослужбовців заходами безпеки можуть бути: відрядження до іншої військової частини або військової установи; переведення на нове місце служби.* Текст: https://sud.ua/uk/news/publication/356545-voennosluzhaschim-kotorye-budut-soobschat-o-korruptsii-v-armii-budut-predostavlyat-otpusk-dlya-perevoda-v-druguyu-chast

13. **Галунько В. М. Європейська практика прийняття рішень у кримінальних провадженнях щодо конфіскації майна** [Електронний ресурс] / В. М. Галунько // Прав. позиція. – 2026. – № 1. – С. 92-94. *Зазначено, що інститут конфіскації майна посідає важливе місце у системі заходів кримінально-правового впливу, оскільки спрямований на позбавлення осіб матеріальних благ, здобутих злочинним шляхом, а також на запобігання вчиненню нових кримінальних правопорушень. Вказано, що прийняття рішень у кримінальних провадженнях щодо конфіскації майна є складним правозастосовним процесом, що потребує суворого дотримання норм кримінального, кримінального процесуального та конституційного*

права, а також врахування практики Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ). Вказано, що у сучасній правовій доктрині та практиці боротьби зі злочинністю інститут конфіскації майна розглядається як один із найбільш ефективних механізмів протидії корупції, організованій злочинності та відмиванню доходів, одержаних злочинним шляхом. Наголошено, що міжнародні стандарти у сфері конфіскації майна формуються під впливом актів Ради Європи, Європейського Союзу (ЄС), практики ЄСПЛ, а також рекомендацій спеціалізованих міжнародних організацій. Зроблено висновок, що прийняття рішень у кримінальних провадженнях щодо конфіскації майна є важливим та водночас складним елементом кримінального судочинства, який поєднує у собі публічні інтереси держави та приватні інтереси особи, а від ефективності застосування конфіскації безпосередньо залежить законність, обґрунтованість та справедливість відповідних процесуальних і судових рішень. Текст: https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2026/1/19.pdf

14. **Гольдберг Н. О. Підстави касаційного перегляду судових рішень у кримінальному судочинстві** [Електронний ресурс] / Н. О. Гольдберг, К. О. Кебкал // Успіхи і досягнення у науці. – 2026. – № 2. – С. 111-119. *Проаналізовано підстави касаційного перегляду судових рішень у кримінальному судочинстві України з метою визначення їх значення для забезпечення законності, обґрунтованості та справедливості судових рішень. Вивчено сучасний стан нормативно-правового регулювання та практики застосування положень кримінального процесуального законодавства, виявлено ключові проблеми правозастосування. Констатовано, що касаційне провадження виступає окремою стадією перегляду судових рішень, обмеженою виключно перевіркою правових аспектів справи, що принципово відрізняє його від апеляційного перегляду та процедур відновлення кримінального провадження у зв'язку з нововиявленими обставинами.* Текст: https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/37832/37834

15. **Гурін В. В. Міжнародне співробітництво правоохоронних органів під час протидії кримінальним правопорушенням проти власності** [Електронний ресурс] / В. В. Гурін // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 6. – С. 173-177. *Розкрито правові засади міжнародного співробітництва у сфері протидії кримінальним правопорушенням проти власності, зокрема положення міжнародних договорів, конвенцій, угод про взаємну правову допомогу та національного законодавства, що регламентують форми і механізми такої взаємодії. Досліджено основні напрями міжнародного співробітництва, окрему увагу приділено ролі міжнародних і регіональних організацій у координації діяльності правоохоронних органів у сфері протидії злочинам проти власності, а також використанню сучасних інформаційних систем і цифрових платформ для підвищення ефективності міжнародної взаємодії. Обґрунтовано, що результативність міжнародного співробітництва значною мірою залежить від узгодженості правових норм, рівня довіри між державами, оперативності обміну інформацією та готовності національних правоохоронних органів до спільних дій.* Текст: https://nvppp.in.ua/vip/2025/6/28.pdf

16. **Данилевський А. О. Система принципів кримінально-виконавчого законодавства** [Електронний ресурс] / А. О. Данилевський, А. М. Удод, С. О. Бичін // Успіхи і досягнення у науці. – 2026. – № 2. — С. 130-140. *Досліджено систему принципів кримінально-виконавчого законодавства, які лежать в основі науки кримінально-виконавчого права і знайшли своє відображення в нормах Кримінально-виконавчого кодексу України. Обґрунтовано доцільність поділу принципів кримінально-виконавчого законодавства на галузеві та міжгалузеві. Зазначено, що система принципів кримінально-виконавчого законодавства складається із таких принципів: загальноправових (законності; справедливості; гуманізму; демократизму; поваги до прав і свобод людини), міжгалузевих (рівності засуджених перед законом; взаємної відповідальності держави і*

засудженого; раціонального застосування примусових заходів і стимулювання правослухняної поведінки; поєднання покарання з виправним впливом) і галузевих (невідворотності виконання і відбування покарань; диференціації та індивідуалізації виконання покарань; участі громадськості в передбачених законом випадках у діяльності органів і установ виконання покарань). Текст: https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/37834/37836

17. **Дорошенко Н. О. Міжнародно-правова відповідальність Російської Федерації за агресію проти України: сучасні механізми притягнення до відповідальності та перспективи створення спеціального трибуналу** [Електронний ресурс] / Н. О. Дорошенко // Наук. перспективи. – 2026. – № 2. — С. 925-939. *Вказано, що повномасштабне вторгнення РФ у 2022 р. виявило глибокі структурні та інституційні вади чинної системи колективної безпеки й міжнародної кримінальної юстиції. Наведено статистичні дані Офісу Генерального прокурора (ОГП) України, які свідчать про масовий, системний та організований характер воєнних злочинів, і наголошено на високому рівні їх латентності внаслідок окупації окремих територій та знищення доказів. Розглянуто роль Організації Об'єднаних Націй (ООН), Міжнародного суду ООН і резолюцій Генеральної Асамблеї ООН, які, попри важливе політико-правове значення, не забезпечують реальних механізмів примусу до відповідальності. Окремо досліджено діяльність Міжнародного кримінального суду (МКС) та його практику видачі ордерів на арешт вищого керівництва РФ, а також відзначено проблеми виконання рішень Суду, що підривають принцип невідворотності покарання. Акцентовано на значенні подолання безкарності як ключової умови відновлення міжнародної законності та довіри до міжнародного правосуддя.* Текст: https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/38233/38238

18. **Достатній Р. Обшуки: типові порушення слідчих і тактика захисту** [Електронний ресурс] Родіон Достатній // Юрид. практика. – 2026. –

30 берез. – Електрон. дані. *Розглянуто типові порушення слідчих при проведенні обшуку, серед яких: підміна обшуку оглядом; зловживання проведенням невідкладних обшуків; імітація добровільної згоди як альтернативи ухвалі суду про проведення обшуку; використання ухвали слідчого судді як фактично універсального дозволу на вилучення будь-якого майна, яке зацікавило сторону обвинувачення; обмеженням права на правову допомогу; порушення права на захист і значення процесуальної фіксації; обшуки у адвокатів та в приміщеннях, де можуть зберігатися матеріали, охоплені адвокатською таємницею. Вказано, що ст. 233-236 Кримінального процесуального кодексу України (КПК України), ст.. 30 Конституції України та практика Європейського суду з прав людини (ЄСПЛ) вибудовують навколо обшуку систему підвищених гарантій, і констатовано, що у справах про обшук вирішальне значення має кропітка процесуальна робота та детальний аналіз, і саме там, де захист здатен чітко показати, коли саме слідство вийшло за межі закону, з'являються реальні підстави як для визнання доказів недопустимими, так і для відновлення порушених прав особи.* Текст: https://pravo.ua/obshuky-typovi-porushennia-slidchykh-i-taktyka-zakhystu/

19. **Дульський О. Л. Криміналістичне забезпечення збирання доказів сторонами кримінального провадження: міжнародні, європейські, національні стандарти** / О. Л. Дульський ; М-во внутр. справ України, Нац. акад. внутр. справ. — Одеса : Юридика, 2025. — 456 с. : табл. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : Б377959*** *Окреслено сучасні методи та стандарти збирання доказів у світлі міжнародного, європейського та національного права. Розглянуто ключові аспекти криміналістичного забезпечення доказової бази. Висвітлено стандарти криміналістичного забезпечення збирання доказів сторонами кримінального провадження, обвинувачення та захисту.*

20. **Європарламент схвалив нову антикорупційну директиву** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2026. – 26 берез. – Електрон. дані.

Йдеться про ухвалення Європейським парламентом нових загальноєвропейських правил, які встановлюють гармонізовану систему кримінального права для запобігання корупції та боротьби з нею в усьому Європейському Союзі (ЄС). Зокрема документ встановлює єдині для ЄС визначення корупційних правопорушень та єдині підходи до покарання, а також директива передбачає розширення взаємодії між національними органами та ключовими європейськими структурами. Наведено коментар депутатки Ракель Гарсія Ерміда-ван дер Валле, яка назвала цей закон "історичним", та наголосила, що якщо не контролювати корупцію, "вона загрожує самим основам нашого Союзу". Текст: https://pravo.ua/ievroparlament-skhvalyv-novu-antykoruptsiinu-dyrektyvu-shcho-zminytsia-v-ies/

21. **Зайкіна Г. М. Формування правового підґрунтя цифровізації органів прокуратури та правоохоронних органів України в контексті адміністративного права** [Електронний ресурс] / Г. М. Зайкіна // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2026. – № 1. – С. 180-196. *Здійснено комплексний хронологічний та нормативно-правовий аналіз процесу цифровізації органів прокуратури та правоохоронних органів України за період з 1998 по 2025 рр. Виокремлено п'ять ключових етапів трансформації від закладення основ державної інформатизації через закони про Національну програму інформатизації та електронні документи й формування міжвідомчих цифрових реєстрів до створення сучасних інтегрованих систем на кшталт «UnityBase» в прокуратурі та «iCase» в антикорупційних органах. Особливу увагу приділено впливу цифровізації на адміністративно-правовий статус правоохоронних органів. Доведено, що правове оформлення електронних інструментів має не лише технічний, а й глибокий інституційний характер, перетворюючи прокуратуру та інші органи на повноцінних суб'єктів електронного адміністрування, що сприяє посиленню міжвідомчої координації, встановленню нових процедур контролю, підзвітності та доступу до публічної інформації, а також формуванню нових стандартів*

професійної діяльності. Окремо розглянуто питання кібербезпеки та захисту даних у контексті євроінтеграційних вимог і розкрито взаємозв'язок між технологічними інноваціями, адміністративно-правовими змінами та суспільними викликами, зокрема в умовах режиму воєнного стану. Акцентовано на стратегічному значенні цифровізації для документування воєнних злочинів, забезпечення національної безпеки та відбудови країни. Текст: https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprnu-1-2026-r/formuvannya-pravovogo-pidgruntya-tsifrovizatsiyi-organiv-prokuraturi-ta-pravookhoronnikh-organiv-ukrayini-v-konteksti-administrativnogo-prava

22. **Здоровило Т. Агент фсб готував теракт у Хмельницькому** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 9 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про затримання у Хмельницькому співробітниками контррозвідки Служби безпеки України (СБУ) агента ФСБ, який готувався підірвати в обласному центрі саморобну бомбу. Зазначено, що співробітники СБУ завчасно викрили ворожий задум і затримали агента, коли він проводив дорозвідку на місці, де планував закласти саморобний вибуховий пристрій. Слідчі СБУ повідомили агенту про підозру за ч. 2 ст. 111 Кримінального кодексу України України (КК України) - "державна зрада, вчинена в умовах воєнного стану", і наразі зловмисник перебуває під вартою без права внесення застави.* Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/193834/

23. **Здоровило Т. Афера на ₴15,2 млн: викрито схему привласнення БПЛА з проєкту "Армія дронів"** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 1 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про викриття правоохоронцями масштабної міжрегіональної схеми привласнення та продажу безпілотників, переданих військовим у межах державного проєкту "Армія дронів". За даними слідства схема діяла одразу в кількох регіонах та охоплювала території Донецької, Харківської, Запорізької, Дніпропетровської та інших областей України, і наразі дії підозрюваних кваліфіковано за ч. 4 ст. 410 Кримінального кодексу України (КК України) - привласнення військового майна в умовах воєнного стану і до*

них застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою. Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/193757/

24. **Здоровило Т. International Criminal Court: Україна визначилася із суддями-кандидатами до МКС** [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода. – 2026. – 8 квіт. – Електрон. дані. *Подано допис на Facebook-сторінці заступниці керівника Офісу Президента України (ОПУ) Ірини Мудрої, яка повідомила, що Україна визначила кандидатів для висунення на посаду судді Міжнародного кримінального суду (МКС): основним кандидатом став суддя Верховного Суду Лев Кишакевич, резервним - фахівчиня з міжнародного кримінального права Оксана Сенаторова. Ірина Мудра зазначила, що "жодного "пропущеного дедлайну" щодо висунення кандидата України до International Criminal Court - ICC не було", та запевнила, що Україна проводить процедуру висунення кандидата до МКС у межах установлених строків і відповідно до визначеної процедури. Заступниця керівника ОПУ наголосила, що це питання є надзвичайно важливим, адже це "можливість присутності українського судді в одному з ключових міжнародних судових інституцій у час, коли наша держава щодня бореться за справедливість, відповідальність і верховенство міжнародного права".* Текст: https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/193831/

25. **Івашко С. В. Спеціально-кримінологічні заходи запобігання корупційним правопорушенням у кримінально-виконавчій системі України** [Електронний ресурс] / С. В. Івашко // Успіхи і досягнення у науці. – 2026. – № 2. — С. 176-187. *Обґрунтовано, що корупція у діяльності органів та установ виконання покарань завдає значної шкоди державним і суспільним інтересам, підриває авторитет публічної влади, негативно впливає на ефективність виконання покарань та процес виправлення засуджених. Проаналізовано теоретико-методологічні підходи до розуміння спеціально-кримінологічного запобігання злочинності, розкрито його сутність, зміст і місце у загальній системі запобігання корупції. Визначено, що спеціально-кримінологічні заходи спрямовані на усунення та*

нейтралізацію причин і умов корупційних правопорушень, вплив на криміногенне середовище, а також недопущення злочинної поведінки на різних стадіях її формування. Розглянуто основні елементи спеціально-кримінологічного запобігання, зокрема профілактику, відвернення та припинення корупційних правопорушень. Особливу увагу приділено характеристиці основних груп спеціально-кримінологічних заходів у кримінально-виконавчій системі України та наголошено на значенні удосконалення антикорупційного законодавства, підвищення прозорості кадрових процедур, розвитку громадського контролю, формування культури доброчесності та професійної етики персоналу. Текст: https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/37838/37840

26. **Канфуі І. В. Порівняльний аналіз складів злочинів самовільного залишення військової частини або місця служби і дезертирства та особливості їх досудового розслідування** [Електронний ресурс] / І. В. Канфуі, В. Л. Вознюк // Успіхи і досягнення у науці. – 2026. – № 2. – С. 188-198. *Досліджено такі кримінальні правопорушення, як самовільне залишення військовослужбовцями військової частини або місця служби та дезертирство. Відповідно до положень Кримінального кодексу України (КК України) здійснено порівняльний аналіз об'єкта, об'єктивної сторони, суб'єкта та суб'єктивної сторони зазначених складів злочинів. Зроблено висновок, що незважаючи на несуттєві відмінності, об'єкт для кримінальних правопорушень, передбачених статтями 407 та 408 КК України, є спільним. Також однаковою є і об'єктивна сторона цих кримінальних правопорушень, яка проявляється у формі "самовільного залишення" та у формі "нез'явлення", а суб'єктом обох злочинів є військовослужбовець. Водночас зазначено, що суб'єктом ст. 408 КК України є будь-який військовослужбовець, натомість як для різних частин ст.. 407 суб'єкт має певні відмінності. Визначено особливості досудового розслідування кримінальних проваджень та криміналістичної*

тактики здійснення окремих слідчих (розшукових) дій. Текст: https://perspectives.pp.ua/index.php/sas/article/view/37839/37841

27. **Кеєр О. Ю. Визначення об'єктів складів кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку** [Електронний ресурс] / О. Ю. Кеєр // Наук. перспективи. – 2026. – № 2. — С. 966-976. *Досліджено об'єкт кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку, передбачених розд. XX Кримінального кодексу України (КК України). Розкрито зміст і структуру об'єкта кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку. Виокремлено три основні видові об'єкти кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку: суспільні відносини, що виникають у зв'язку із забороною застосування сили чи погрози силою та обов'язком мирного розв'язання міжнародних спорів; суспільні відносини, обумовлені необхідністю дотримання принципів сумлінного виконання міжнародних зобов'язань і мирного співробітництва; суспільні відносини, засновані на принципах рівності та самовизначення народів і націй. Зроблено висновок, що запропонована класифікація кримінальних правопорушень проти міжнародного правопорядку за видовими об'єктами, сформованими на основі принципів міжнародного права, сприяє більш глибокому розумінню їхньої соціально-правової природи та може бути використана для вдосконалення кримінально-правової доктрини і правозастосовної практики.* Текст: https://perspectives.pp.ua/index.php/np/article/view/38236/38241

28. **Коваль О. Обшук, доступ, тиск: де межа допустимого втручання** [Електронний ресурс] / Ольга Коваль // Юрид. практика. – 2026. – 6 квіт. — Електрон. дані. *Окреслено порядок проведення обшуку і тимчасового доступу до речей і документів, які є одними з найдієвіших інструментів досудового розслідування. Розкрито суть понять "обшук" і "тимчасовий доступ до речей і документів" відповідно до положень Кримінального процесуального кодексу України (КПК України). Зазначено, що на практиці спостерігається застосування правоохоронцями цих різних*

інструментів як взаємозамінних важелів впливу, та наголошено, що тут вирішальним стає принцип пропорційності, адже втручання в права людини допустиме лише тоді, коли є законним, має чітку легітимну мету і є справді необхідним. Вказано, що у таких ситуаціях важливе значення мають гарантії захисту, серед яких судовий контроль і участь адвоката, та наголошено, що застосування обшуку і тимчасового доступу до речей та документів мають застосуватися в межах без порушень прав громадян. Текст: https://pravo.ua/obshuk-dostup-tysk-de-mezha-dopustymoho-vtruchannia/

29. **Комзюк А. Т. Компетенція та повноваження Національної поліції як суб'єкта протидії організованим злочинним групам у сфері економіки** [Електронний ресурс] / А. Т. Комзюк, В. Ю. Кікінчук, Р. В. Розумяк // Право.UA : наук.-практ. журн.– 2026. – № 1. – С. 114-120. *Окреслено предметні основи діяльності Національної поліції України (НПУ). Встановлено, що компетенція НПУ як суб'єкта протидії організованим злочинним групам у сфері економіки має комплексний і багаторівневий характер, яка реалізується не фрагментарно, а через поєднання загальних управлінських і правоохоронних повноважень, процесуальних можливостей у межах кримінального провадження, а також оперативно-розшукових інструментів, спрямованих на виявлення та припинення діяльності організованих злочинних груп. Констатовано, що сукупність цих повноважень формує цілісну правову основу діяльності НПУ, що дозволяє їй бути одним із ключових суб'єктів у системі протидії організованій економічній злочинності.* Текст: https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2026-1/Pravo_ua_2026_1_114.pdf

30. **Копотун І. М. Кримінальні правопорушення в умовах збройного конфлікту: доктринальна трансформація та виклики правозастосування в Україні** [Електронний ресурс] / І. М. Копотун // Юрид. наук. електрон. журн. – 2026. – № 2. – С. 253-256. *Обґрунтовано, що збройний конфлікт доцільно розглядати як форму інтенсивного збройного протистояння між державами або між державою та організованими*

недержавними збройними формуваннями, якому притаманні тривале або масштабне застосування воєнної сили, встановлення фактичного контролю над окремими територіями, участь регулярних і нерегулярних військових підрозділів і системний деструктивний вплив на цивільне населення. Доведено, що війна виступає не лише екстраординарним безпековим явищем, а й потужною криміногенною детермінантою, яка зумовлює появу якісно нових форм кримінальної протиправності та істотно модифікує традиційні прояви злочинності. Аргументовано, що збройний конфлікт набуває ознак системоутворюючого фактора трансформації злочинності, сприяючи суспільній небезпечності, ускладненню механізмів учинення, розширенню кола об'єктів посягання тощо. Вказано на необхідність переосмислення правоохоронної практики за умов воєнного стану з метою підвищення ефективності запобігання, виявлення та розслідування кримінальних правопорушень і гарантування безпеки особи та держави. Текст: https://lsej.org.ua/2_2026/58.pdf

31. **Кримінальна ситуація в Україні в умовах війни: аналіз процесів трансформації. 2024 рік** / [О. Г. Кулик та ін.] ; за заг. ред. О. Г. Кулика ; М-во внутр. справ України, Нац. акад. внутр. справ. — Київ : 7БЦ, 2025. — 293 с. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А842879*** *Проаналізовано кримінальну ситуацію в Україні у 2024 р., визначено трансформаційні процеси кримінальної протиправності довготривалого характеру та сучасні тенденції, обумовлені війною. Здійснено кримінологічний аналіз кримінальних правопорушень загалом та окремих їх видів, територіальної поширеності кримінальних правопорушень в Україні, особи кримінального правопорушника. Акцентовано на воєнних злочинах і злочинах, пов'язаних із війною, найбільш поширених кримінальних правопорушеннях. Використано відомості державної статистики щодо кримінальних правопорушень в Україні за 2014 – 2024 рр. Окремо розглянуто проблему сучасної кримінальної ситуації в країні – безпекові загрози, пов'язані із зовнішньою та внутрішньою міграцією в Україні під час війни.*

32. **Кримінологічна політика України** : навч.-наоч. посіб. / [О. М. Гумін, В. Л. Ортинський, Л. І. Сопільський] ; М-во освіти і науки України, Нац. ун-т ”Львів. політехніка”, Заклади вищ. освіти ”Львів. ун-т бізнесу та права”. — Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2025. — 187 с. : іл., табл. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А844237*** *Висвітлено поняття, завдання та принципи кримінологічної політики держави як складової державної правової політики. Окреслено основні напрями та механізми реалізації кримінологічної політики в Україні, схарактеризовано суб’єкти її формування та реалізації (держава, правоохоронні органи, громадянське суспільство). З’ясовано взаємозв’язок кримінологічної політики з кримінальною, соціальною, молодіжною та освітньою політиками. Розглянуто сучасні виклики й загрози, що впливають на ефективність кримінологічної політики. Здійснено оцінку ефективності превентивних заходів у межах кримінологічної політики. Надано інформацію про міжнародний досвід у сфері протидії злочинності та вказано на його значення для національної політики.*

33. **Лєліч М. "Міндічгейт", "конверти", Євросоюз. Що зараз відбувається навколо НАБУ і САП** [Електронний ресурс] / Мілан Лєліч, Юлія Акимова // РБК-Україна : [інтернет-сайт]. – 2026. – 30 берез. – Електрон. дані. *Проаналізовано діяльність Національного антикорупційного бюро України та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури, відзначено посилення незалежності цих органів та їх значний вплив на українську політику. Розглянуто хід розслідування такої резонансної справи, як так званий "Міндічгейт", та відзначено підтримку антикорупційних органів із боку європейських партнерів України. Приділено увагу взаємовідносинам НАБУ та САП з Верховною Ради України (ВР України) та іншими правоохоронними органами. Подано інфографіку "Підозри чинним нардепам IX скликання НАБУ/САП. Нові повідомлення за роками, 2022 - 2026".* Текст: https://www.rbc.ua/rus/news/mindichgeyt-konverti-evrosoyuz-shcho-zaraz-1774816612.html

34. **Літвин І. ДБР розслідує майже 3 тисячі справ про держзраду та колабораціонізм** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 7 квіт. — Електрон. дані. *Як повідомило Державне бюро розслідувань (ДБР), з початку повномасштабного вторгнення РФ розслідуються 2997 кримінальних проваджень щодо злочинів проти національної безпеки. Йдеться про такі провадження: державна зрада (ст. 111 КК України); колабораційна діяльність (ст. 111-1 КК України); пособництво державі-агресору (ст. 111-2 КК України); інші - за суміжними статтями. Станом на квітень 2026 р.: 1659 особам повідомили про підозру; 523 особи перебувають у розшуку; 1348 осіб перевіряють на причетність; 1416 обвинувальних актів уже скерували до суду. У ДБР наголосили, що навіть якщо фігуранти переховуються або перебувають на тимчасово окупованих територіях (ТОТ) чи за кордоном, слідчі продовжують роботу. Матеріали передають до суду, а підозрюваних оголошують у розшук.* Текст: https://ua.korrespondent.net/ukraine/4868705-dbr-rozsliduie-maizhe-3-tysiachi-sprav-pro-derzhzradu-ta-kolaboratsionizm

35. **Літвин І. Розкрито 84 вбивства, скоєних окупантами в Бучі – Нацполіція** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2026. – 31 берез. — Електрон. дані. *За інформацією Національної поліції за чотири роки після деокупації Бучі на Київщині розкрито 124 найзухваліші злочини, скоєні російськими окупантами, з яких - 84 вбивства та 40 фактів жорстокого поводження з цивільним населенням. Вказано, що поліцейські системно збирали докази злочинів за міжнародними стандартами та проводили розслідування; повідомлено про підозру 59 військовослужбовцям РФ, серед яких 10 командирів; наразі обвинувальні акти відносно 46 фігурантів скеровано до суду. Загалом встановлено понад 2500 російських військовослужбовців, які перебували в місті, переважна частина яких є військовими 234-го десантно-штурмового полку РФ. Наразі ідентифіковано 98,3 % загиблих, тіла яких передано родинам для поховання. Окрема пошукова група Нацполіції займається встановленням обставин*

викрадення та вивезення за межі України понад 50 бучанців. Текст: https://ua.korrespondent.net/ukraine/4866901-rozkryto-84-vbyvstva-skoienykh-okupantamy-v-buchi-natspolitsiia

36. **Назарчук І. Екологічні наслідки російської збройної агресії в Чорному морі** [Електронний ресурс] / Ірина Назарчук // Юрид. газ. – 2026. – 1 квіт. – Електрон. дані. *Зазначено, що кваліфікація злочину екоциду відповідно до ст. 441 Кримінального кодексу України (КК України) пов'язана з масштабами та наслідками, що призвели (можуть призвести) до екологічної катастрофи. Збитки, завдані російським агресором повітрю, землі, воді, тваринам і рослинам, Державна екологічна інспекція України наразі оцінює у трильйони гривень. Зауважено, що цифри відображають задокументовані злочини, що не мають строку давності та свідчать про катастрофу як для природи України, так і для населення, оскільки не одне покоління відчуватиме їхні наслідки на собі. Розглянуто наслідки війни для Чорного моря: забруднення моря та повітря нафтопродуктами; морські міни; розлив олії в Одеській акваторії. Зауважено, що через війну червонокнижні рожеві фламінго не змогли вивести потомство. Розкрито питання екологічних злочинів як порушення норм міжнародного права. Приділено увагу питанню утилізації відходів руйнування.* Текст: https://yur-gazeta.com/dumka-eksperta/ekologichni-naslidki-rosiyskoyi-zbroynoyi-agresiyi-v-chornomu-mori.html

37. **Петров О. Є. Зарубіжний досвід протидії одержанню неправомірної вигоди службовими особами: кримінально-правові та превентивні механізми** [Електронний ресурс] / О. Є. Петров // Право.UA : наук.-практ. журн. – 2026. – № 1. – С. 121-124. *Здійснено комплексний аналіз зарубіжних підходів до протидії одержанню неправомірної вигоди службовими особами, які полягають у поєднанні кримінально-правових, інституційних і превентивних механізмів. Розкрито ключові моделі США, Великої Британії, Канади та окремих європейських держав щодо криміналізації пасивного й активного підкупу, використання фінансових*

розслідувань і доказів "фінансового сліду", процесуальних угод, а також інструментів арешту, конфіскації та повернення активів. Окремо досліджено розвиток комплаєнс-стандартів, поняття відповідальності юридичних осіб за незапобігання хабарництву та практику захисту викривачів як елемент раннього виявлення корупційних схем. Вказано на значення судового контролю, інституційної незалежності й підзвітності антикорупційних органів для забезпечення невідворотності відповідальності та довіри суспільства. На основі порівняльно-правового узагальнення сформульовано рекомендації для України: посилення фінансово-аналітичної спроможності органів досудового розслідування; удосконалення механізмів управління арештованим майном; впровадження функціонального комплаєнсу в органах влади та державних підприємствах; підвищення дієвості гарантій для викривачів. Наголошено, що запропоновані підходи узгоджуються з міжнародними стандартами Організації Об'єднаних Націй (ООН), Ради Європи та Організації економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР), які спрямовані на зниження корупційних ризиків у сферах закупівель, ліцензування та надання публічних послуг. Текст: https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2026-1/Pravo_ua_2026_1_121.pdf

38. **Погорецький М. А. Допустимість доказів у практиці Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду: перехід від формальної законності до процесуальної доброчесності** [Електронний ресурс] / М. А. Погорецький // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2026. – № 1. – С. 267-232. *Досліджено еволюцію підходів до допустимості доказів у практиці Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду. Особливу увагу приділено аналізу доктринальних позицій, висловлених у межах VIII Харківського кримінального процесуального полілогу, а також їх співвідношенню з правовими позиціями Касаційного кримінального суду, Великої Палати Верховного Суду, Об'єднаної палати Касаційного кримінального суду та практикою Європейського суду з прав людини*

(ЄСПЛ). Доведено, що практика Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду формує змішану модель допустимості доказів, у якій поєднуються формально-процесуальні вимоги, конституційні критерії законності державної влади та матеріальні стандарти справедливості судового розгляду. Зроблено висновок про необхідність доктринального впорядкування практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду шляхом переходу від формальної законності до моделі процесуальної доброчесності, яка забезпечує баланс між ефективністю кримінального переслідування та реальним захистом прав людини. Текст: https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprnu-1-2026-r/dopustimist-dokaziv-u-praktitsi-kasatsiynogo-kriminalnogo-sudu-u-skladi-verkhovnogo-sudu-perekhid-vid-formalnoyi-zakonnosti-do-protsesualnoyi-dobrochesnosti

39. **Пономаренко Ю. Неякісний обвинувальний акт – джерело процесуальних проблем у суді** [Електронний ресурс] / Юлія Пономаренко // Юрид. практика. – 2026. – 3 квіт. — Електрон. дані. *Окреслено системні ризики практики підготовки обвинувальних актів, які не відповідають вимогам кримінального процесуального закону та стають підставою для призначення справи до судового розгляду, фактично переносячи недоліки досудового розслідування у стадію судового розгляду. Серед виявлених ризиків: розмивання меж обвинувачення; фактичне перекладення функції обвинувачення на суд; порушення права на ефективний захист; порушення принципу рівності сторін; формалізація підготовчого судового провадження. На основі здійсненого дослідження констатовано, що для забезпечення ефективності кримінального провадження необхідно підвищувати кваліфікацію слідчих і прокурорів у складанні обвинувальних актів, а також чітко дотримуватися процедури перевірки обвинувального акта судом перед призначенням справи до розгляду і в разі суттєвих недоліків повертати обвинувальний акт прокурору для доопрацювання.* Текст: https://pravo.ua/neiakisnyi-obvynuvalnyi-akt-dzherelo-protsesualnykh-problem-v-sudi/

40. **Посилення цифрової захищеності Бюро економічної безпеки України, дерадянізація законодавства про працю та крок до єдиної зони платежів у євро** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2026. – 2 квіт. [№ 565]. – Електрон. дані. *Повідомлено, що під час засідання 31 березня Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань цифрової трансформації розглянув законопроєкт № 14369 щодо посилення цифрової захищеності Бюро економічної безпеки. Ініціатива спрямована на отримання БЕБ статусу спеціального користувача радіочастотного спектра. Це дозволить Бюро використовувати захищені канали зв'язку, що унеможливить витік інформації під час підготовки спецоперацій, а також забезпечить стабільний зв'язок у закритому режимі, що є критично важливим для детективів "у полі". Окрім цього, проєкт Закону остаточно прибирає з правового поля податкову поліцію, замінюючи застарілі механізми сучасною системою економічної безпеки. Що стосується законопроєктів №№ 14327, 14327-1, які оновлюють правила боротьби з відмиванням грошей, щоб вони відповідали світовим стандартам, а також роблять черговий крок для приєднання до SEPA (Єдиної зони платежів у євро), члени Комітету запропонували врахувати пропозиції, висловлені до законопроєкту.* Текст: https://www.golos.com.ua/article/390773

41. **Правова наука і державотворення в Україні в умовах сучасних викликів** : матеріали наук.-практ. конф. (м. Полтава, 13 – 14 черв. 2025 р.). — Полтава ; Одеса : Вид-во "Молодий вчений", 2025. — 166 с. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А843778*** *Зі змісту: Кримінальна відповідальність за диверсію / І. Д. Ніколаєв. – С. 89-93; Забезпечення прав людини під час виконання покарання: кримінально-правовий та виконавчий аспекти / О. В. Чмут. – С. 98-101.*

42. **Продан Т. В. Корупційна злочинність: сутність явища та детермінація** [Електронний ресурс] / Т. В. Продан // Юрид. наук. електрон. журн. – 2026. – № 2. – С. 260-262. *Окреслено кримінологічні ознаки*

корупційної злочинності та обґрунтовано, що корупційна злочинність – це соціально негативне, історично-мінливе, стійке, масове, амовідтворювальне явище, яке проявляється у корупційних кримінальних правопорушеннях і кримінальних правопорушеннях, пов'язаних із корупцією, вчинених на певній території за відповідний проміжок часу. Зазначено, що у структурі причин і умов злочинності вагому роль відіграє такий фактор як менталітет населення, оскільки саме суспільство толерує це негативне явище, позитивно ставиться до такого способу врегулювання власних питань та реалізації особистих потреб. Виокремлено ключові криміногенні фактори корупційної злочинності: економічна нестабільність та тіньова економіка; використання корупції як інструменту утримання владних повноважень; низька ефективність антикорупційного контролю; прогалини у стратегії й тактиці економічних реформ; практика лобіювання інтересів окремих соціальних груп. Висвітлено Індекс сприйняття корупції–2025, який розраховує міжнародна організація Transparency International, і за яким Україна отримала 36 балів зі 100 можливих, посівши 104-те місце з-поміж 182 країн. Також представлено статистичні дані Офісу Генерального прокурора (ОГП) за період 2023 - 2025 р. та встановлено зростання рівня корупційної злочинності. Текст: https://lsej.org.ua/2_2026/60.pdf

43. **Ричка Д. О. Кіберінциденти у 2025 році в Україні: державна реакція, кримінально-правові наслідки та динаміка проваджень (порівняння з 2023 - 2024 роками)** [Електронний ресурс] / Д. О. Ричка // Юрид. наук. електрон. журн. – 2026. – № 2. – С. 263-266. *Проаналізовано тенденції та динаміку змін кількості кіберінцидентів в Україні за підсумками роботи урядової команди реагування CERT-UA (Computer Emergency Response Team of Ukraine) - національного технічного центру, що приймає повідомлення, здійснює аналіз і кореляцію подій, координує реагування та публікує попередження. Зіставлено показники кіберінцидентів у 2025 р. та 2023 - 2024 рр. із виокремленням факторів зміни інцидентності - воєнний контекст, еволюція тактик зловмисників, підвищення*

спроможностей виявлення та повідомлення. Також за даними звітності Офісу Генерального прокурора (ОГП) України представлено статистику зареєстрованих кримінальних правопорушень за статтями 361 - 363-1 Кримінального кодексу України (КК України) за 2023 - 2025 рр. Визначено ключові об'єкти атак, передусім державний сектор і елементи критичної інфраструктури, та типові техніки правопорушників. Текст: https://lsej.org.ua/2_2026/61.pdf

44. **Рошко В. М. Зарубіжний досвід запобігання схилянню до вживання військовослужбовцями наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів в Україні** [Електронний ресурс] / В. М. Рошко // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 6. – С. 144-151. *Здійснено порівняльно-правовий аналіз антинаркотичного законодавства провідних країн світу з метою розробки оптимальної кримінально-правової моделі, що ефективно регулює відповідальність за такі правопорушення. Вказано на важливість модернізації ст.. 315 Кримінального кодексу України (КК України) та особливу увагу приділено практиці США і можливості її адаптації в Україні. Розкрито ключові елементи американської системи профілактики наркотизації у військовому середовищі, зокрема висвітлено практики раннього втручання, роботу з групами підвищеного ризику, протидію факторам, що сприяють схилянню - груповий тиск, неформальні "традиції" у підрозділах, доступність речовин, стресові навантаження. Обґрунтовано, що ефективність американського підходу забезпечується поєднанням дисциплінарно-правових заходів із медико-психологічною підтримкою та чіткими алгоритмами взаємодії командування, медичної служби і правоохоронних органів. Запропоновано напрями імплементації найбільш результативних практик в Україні: запровадження ризик-орієнтованої профілактики, стандартизація процедур тестування і реагування, розвиток програм психологічної допомоги, удосконалення міжвідомчої координації та системи оцінювання ефективності превентивних заходів.* Текст: https://nvppp.in.ua/vip/2025/6/25.pdf

45. **XVII Міжнародна науково-практична конференція ”Закарпатські правові читання. Релокація в умовах екстраординарних правових режимів”, 25 – 26 квіт. 2025 р., [м. Ужгород]** : [зб. матеріалів]. — Львів ; Торунь : Liha-Pres, 2025. — 547 с. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А843750*** *Зі змісту : Смертна кара як засіб публічної превенції в умовах правового режиму воєнного стану / А. Волобуєв. – С. 440-443; Окремі питання кримінальної відповідальності за дезертирство та самовільне залишення військової частини та місця служби / А. Мацола. – С.466-469; Роль криміналістики в умовах релокації / В. Панькулич, В. Марунич. – С.473- 475; Про доступність закону про кримінальну відповідальність для осіб, які перебувають на окупованій території / Є. Письменський. – С. 476-478; Встановлення, розшук та ідентифікація осіб, зниклих безвісті в умовах російсько-української війни: проблеми інформаційного та криміналістичного забезпечення / В. Шепітько, М. Шепітько. – С.490-493.*

46. **Суд зобов’язав ДБР відкрити провадження щодо АРМА під керівництвом Ярослави Максименко** [Електронний ресурс] // Суд.-юрид. газ. – 2026. – 7 квіт. – Електрон. дані. *Йдеться про рішення Печерського районного суду міста Києва від 23.03.2026 у справі 757/15000/26-к, відповідно до якого суд задовольнив скаргу на бездіяльність територіального управління Державного бюро розслідувань та зобов’язав уповноважених осіб відомства внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості про кримінальне правопорушення, яке скоєно Національним агентством України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів. Зазначено, що приводом для звернення в ДБР стало невиконання АРМА судових рішень та неповернення вилученого майна його власнику, а за невиконання судового рішення, вчинене службовою особою, яка займає відповідальне чи особливо відповідальне становище, або якщо це заподіяло істотну шкоду правам громадян, Кримінальний кодекс України (КК України) передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на строк від 3 до 8 років із позбавленням права обіймати певні посади або*

займатися певною діяльністю на строк до трьох років. Текст: https://sud.ua/uk/news/publication/357777-sud-zobovyazav-dbr-vidkriti-provadzhennya-schodo-arma-pid-kerivnitstvom-yaroslavi-maksimenko

47. **Суслікова І. С. Типові слідчі ситуації при розслідуванні кіберзлочинів, що вчиняються у фінансовій сфері** [Електронний ресурс] / І. С. Суслікова // Наук. вісн. публіч. та приват. права. – 2025. – № 6. – С. 192-197. *Проаналізовано поняття та значення слідчої ситуації як криміналістичної категорії й обґрунтовано доцільність її використання для оптимізації тактики досудового розслідування фінансових кіберзлочинів. Виокремлено та детально схарактеризовано основні типові слідчі ситуації, розкрито їх інформаційний зміст, характерні ознаки, основні доказові ризики та тактичне значення для вибору слідчих (розшукових) дій. Зроблено висновок, що систематизація типових слідчих ситуацій дозволяє підвищити ефективність кримінального переслідування шляхом своєчасного збереження цифрових і фінансових доказів, правильного визначення напряму розслідування та мінімізації ризиків втрати доказової інформації. Обґрунтовано, що ефективне розслідування фінансових кіберзлочинів потребує комплексного поєднання інструментів цифрової криміналістики, фінансового аналізу, експертних досліджень і міжнародного співробітництва.* Текст: https://nvppp.in.ua/vip/2025/6/31.pdf

48. **Сучасний стан та перспективи розвитку української правової науки** : матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., [м. Чернівці], 17 трав. 2025 р. / М-во освіти і науки України, Чернівец. навч.-наук. юрид. ін-т Нац. ун-ту ”Одес. юрид. акад.” ; [упоряд. К. А. Возняковська ; відп. ред.: К. А. Возняковська, Ю. В. Цуркан-Сайфуліна, Т. А. Латковська]. — Одеса : Юридика, 2025. — 205 с. – ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А843722*** *Зі змісту : Пробаційний нагляд як вид покарання неповнолітніх в Україні: проблеми нормативного регулювання та шляхи вдосконалення / О. В. Попович, Л. В. Томаш. — С. 39-43; Забезпечення позову, як механізм убезпечення від протиправного призову на військову службу під час*

мобілізації / В. В. Веселий. — С. 43-46; Розслідування злочинів диверсійного характеру; процесуальні виклики та функціональна роль Національної поліції України / В. О. Волощук. — С. 85-89; Проблеми кваліфікації колабораційної діяльності: виклики правозастосування / О. С. Бойко. — С. 136-138; Злочини проти людяності: виклики застосування та напрями вдосконалення / Б. О. Семенюк. — С. 142-145; Захист дитини від сексуального домагання в цифрову епоху: кримінально-правовий аналіз статті 156-1 КК України / Фалуш. — С. 202-205.

49. **Телешецький О. Загальні аспекти міжнародного співробітництва держав з протидії транснаціональній злочинності** [Електронний ресурс] / Олександр Телешецький // Юрид. практика. – 2026. – 1 квіт. – Електрон. дані. *Окреслено основні напрями співпраці держав у боротьбі проти транснаціональної організованої злочинності, а саме: розробка багатосторонніх конвенцій з регламентації окремих галузей або інститутів міжнародного права, в яких є норми, що стосуються певних міжнародних правопорушень; поєднання договірних та інституційних форм міждержавного співробітництва з використанням потенціалу спеціальних установ, таких як Інтерпол, і універсальних міжнародних організацій та органів системи ООН; поєднання універсальних і локальних механізмів міжнародного співробітництва, узгодження міжнародно-правових і внутрішньодержавних норм і механізмів, котрі охоплюють кримінально-правові та кримінальні процесуальні аспекти співпраці. Розкрито зміст поняття "організована злочинність", кваліфіковано також поняття "транснаціональна злочинність", "транскордонна злочинність", "кримінальні злочини міжнародного характеру", "міжнародні злочини". Зазначено, що міжнародні злочини - це порушення міжнародних норм, які є життєво важливими для міжнародного співтовариства, і які підпадають під юрисдикцію Міжнародного кримінального суду (МКС) - злочин геноциду, злочини проти людяності, воєнні злочини, злочин агресії, а злочини міжнародного характеру - це дії, що порушують міжнародний правопорядок*

і становлять загрозу для декількох держав, міжнародних організацій або фізичних та юридичних осіб. Констатовано, що для визначення напрямків і механізмів міжнародного співробітництва важливо чітко розуміти юрисдикцію держав і їх правоохоронних органів у контексті боротьби з транснаціональною злочинністю, а міжнародне співробітництво повинно базуватися на узгодженні волі держав визначити спільні засади, принципи і механізми співробітництва, уніфікувати національні законодавства щодо криміналізації діянь, ускладнених "іноземним елементом". Текст: https://pravo.ua/zahalni-aspekty-mizhnarodnoho-spivrobitnytstva-derzhav-z-protydii-transnatsionalnii-zlochynnosti/

50. **Теоретико-методологічні та праксеологічні аспекти реалізації психологічних досліджень в умовах воєнного стану** : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф., [м. Київ], 7 трав. 2025 р. / Київ. ун-т інтелект. власності та права. — Вінниця : Твори, 2025. — 291 с. : іл., табл. — ***Шифр зберігання в Бібліотеці : А842884*** *Зі змісту : Психологічна експертиза у кримінальному процесі – роль та значення психолога в оцінці стану осіб, що підозрюються або звинувачуються у злочинах / А. В. Осовік. – С. 170-171.*

51. **Тертишник В. М. Гармонізація функцій слідчого і прокурора в кримінальному провадженні та забезпечення їх незалежності** [Електронний ресурс] / В. М. Тертишник // Прав. позиція. – 2026. – № 1. – С. 87-91. *Окреслено проблеми юридичного визначення функцій та гарантій діяльності слідчого та прокурора в кримінальних провадженнях. Вказано на доцільність надання прокуратурі функції нагляду за забезпеченням верховенства права в державі, змістовим наповненням якої стало б зміцнення гарантій захисту прав і свобод людини у її взаємовідносинах з органами влади та місцевого самоврядування. Запропоновано доповнити систему засад кримінального процесу та діяльності слідчих органів і прокуратури такими принципами, як незалежність прокурора і слідчого, людяність, презумпція добропорядності людини, відшкодування шкоди, завданої незаконними діями та рішеннями. Також визнано доцільними такі*

зміни до законодавства: для мінімізації політичного впливу на прокурату законодавчо закріпити норму щодо призначення Верховною Радою України (ВР України) нового Генерального прокурора не в перший рік своїх повноважень, а в останню сесію своєї роботи; скасувати приписи закону щодо права ВР України відправляти Генерального прокурора у відставку з підстави "недовіри"; встановити підвищений захист слідчого, який повинен виконувати єдину функцію - функцію розслідування, водночас не повинен відноситись до сторони обвинувачення; право повідомлення про підозру слідчому надати тільки Генеральному прокурору України чи його заступнику, або прокурору Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП). Текст: https://legalposition.umsf.in.ua/archive/2026/1/18.pdf

52. **Турська В. М. Запобігання негативним криміногенним впливам моди: кримінологічний аспект** [Електронний ресурс] / В. М. Турська // Юрид. наук. електрон. журн. – 2026. – № 2. – С. 267-270. *Здійснено кримінологічний аналіз моди як специфічного соціокультурного феномену, здатного виступати опосередкованим чинником детермінації девіантної та протиправної поведінки. Обґрунтовано, що в умовах цифровізації, домінування візуальної культури та трансформації механізмів соціальної регуляції мода виходить за межі естетичної сфери та набуває регулятивного потенціалу, впливаючи на формування ціннісних орієнтацій, мотиваційних установок і поведінкових стратегій особистості. Доведено, що криміногенний потенціал моди реалізується через механізми символічної ідентифікації, наслідування та соціального схвалення, що здатні нормалізувати ризиковані або девіантні практики. Особливу увагу приділено впливу модних наративів у молодіжному середовищі та цифровому просторі. Наголошено, що мода не є автономною причиною злочинності, проте може виконувати функцію каталізатора, підсилюючи дію інших криміногенних чинників в умовах соціальної нерівності, правового нігілізму та ціннісної дезорієнтації. Запропоновано концептуальний підхід до запобігання негативним криміногенним впливам моди, який передбачає*

зміщення акценту з обмежувальних заходів на формування позитивних соціальних альтернатив, переорієнтацію модних наративів на трансляцію правомірних моделей успіху, інтеграцію цифрової гігієни та алгоритмічного моніторингу в систему кримінологічної превенції. Зроблено висновок про необхідність включення аналізу культурних та символічних чинників до сучасної системи загальносоціального та спеціально-кримінологічного запобігання злочинності. Текст: https://lsej.org.ua/2_2026/62.pdf

53. **Устимчук В. П. Особливості взаємодії органів Національної поліції України з іншими суб'єктами в протидії організованій злочинності в умовах воєнного стану** [Електронний ресурс] / Владислава Петрівна Устимчук // Право.UA : наук.-практ. журн.– 2026. – № 1. – С. 125-130. *Визначено особливості взаємодії органів НПУ з прокуратурою, Службою безпеки України (СБУ), Державним бюро розслідувань (ДБР), Бюро економічної безпеки (БЕБ), Державною податковою службою України (ДПСУ), митними органами, органами місцевого самоврядування (ОМС) і міжнародними партнерами у виявленні, припиненні й доказуванні діяльності організованих груп і злочинних організацій у воєнний період. Установлено, що взаємодія має багаторівневу правову основу (законодавчу, процесуальну, відомчу та міжнародно-правову) і реалізується у взаємопов'язаних формах: процесуальній, організаційно-тактичній, інформаційно-аналітичній та міжнародній. Запропоновано напрями вдосконалення взаємодії НПУ з іншими суб'єктами: стандартизація протоколів обміну інформацією; запровадження "єдиного задуму" документування; розвиток кримінального аналізу та фінансових розслідувань; алгоритмізація роботи міжвідомчих груп і поглиблення міжнародної кооперації у справах транснаціонального характеру.* Текст: https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/Pravo-ua-2026-1/Pravo_ua_2026_1_125.pdf

54. **Філашкіна В. С. Криміналістична характеристика способів вчинення торгівлі людьми: структура, етапи та механізми реалізації** [Електронний ресурс] / В. С. Філашкіна // Наук. вісн. публіч. та приват.

права. – 2025. – № 6. – С. 198-182. *Досліджено способи вчинення торгівлі людьми як складної злочинної технології, що характеризується високим рівнем організованості, багатоступеневістю та активним використанням сучасних цифрових, фінансових і логістичних інструментів. Систематизовано типові підготовчі дії правопорушників, зокрема вербувальні технології, документально-логістичні операції, корупційні зв'язки, механізми контролю та експлуатації потерпілих, а також способи легалізації злочинних доходів. Запропоновано класифікацію способів вчинення торгівлі людьми залежно від характеру впливу на потерпілих та організаційних особливостей злочинної діяльності. Зроблено висновок, що комплексний і технологічний характер способів вчинення торгівлі людьми зумовлює необхідність розроблення спеціалізованих криміналістичних методик досудового розслідування, орієнтованих на поетапний аналіз протиправної діяльності, прогнозування поведінки правопорушників і своєчасне виявлення потерпілих.* Текст: https://nvppp.in.ua/vip/2025/6/32.pdf

55. **Чугуніков І. І. Життя особистості, особи та людини як об'єкти кримінально-правової охорони** [Електронний ресурс] / І. І. Чугуніков // Юрид. наук. електрон. журн. – 2026. – № 2. – С. 276-282. *Крізь призму вітчизняного цивільного законодавства, як чинного, так і проєкту нового, проаналізовано поняття життя особистості, життя особи та життя людини. Доведено, що поняття життя особистості та життя людини є не тільки різними за змістом, а й здатні штучно звужувати або розширювати межі кримінально-правової охорони, у зв'язку з чим, їх використання у Кримінальному кодексі України (КК України) є небажаним. Констатовано, що поняття життя особи, яким оперує вітчизняне цивільне право, є оптимальним для позначення об'єкта відповідних діянь, що охороняється Розд. II Особливої частини КК України. Вказано, що біологічне існування ембріону або плоду людини не може визнаватися об'єктом кримінально-правової охорони, оскільки ненароджене життя позбавлене соціального складника, який перетворює життя на такий об'єкт. Запропоновано*

проблему об'єкта посягань на ненароджене життя вирішити шляхом позиціонування їх як кримінальних правопорушень проти моральності. Зроблено висновок, що криміналізація посягань на ембріон чи плід людини віком до 12 тижнів суперечить цивільно-правовому принципу заборони примусу у здійсненні репродуктивних прав фізичної особи і є необгрунтованою. Текст: https://lsej.org.ua/2_2026/64.pdf

56. **Шевчук О. Олексій Шевчук: Український кейс у МКС - це не просто розслідування, а шанс на реформу світового правосуддя** [Електронний ресурс] / Олексій Шевчук // Суд.-юрид. газ. – 2026. – 1 квіт. – Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з кандидатом на посаду судді Міжнародного кримінального суду (МКС) Олексієм Шевчуком, який розповів про роль України в системі міжнародного правосуддя та інтеграцію українських фахівців у структуру МКС. Він наголосив на необхідності посилення реального впливу на роботу Гаазького трибуналу для розслідування воєнних злочинів і притягнення винних до відповідальності, та висловив думку щодо шляхів вирішення низки проблем в роботі МКС, серед яких посилення механізмів відповідальності держав за невиконання рішень Суду. Також О. Шевчук констатував, що Україна сьогодні не лише потребує справедливості, а й формує нову міжнародну практику, а тому має право вимагати не тільки покарання винних, а й реформування самої системи, щоб вона краще відповідала реальним викликам нашого часу.* Текст: https://sud.ua/uk/news/publication/357315-aleksey-shevchuk-ukrainskiy-keys-v-mus-eto-ne-prosto-rassledovanie-a-shans-na-reformu-mirovogo-pravosudiya

57. **Шумило М. Є. Допустимість доказів у практиці Касаційного кримінального суду в складі Верховного Суду: тернистий шлях від формальної до правової законності** [Електронний ресурс] / М. Є. Шумило, В. П. Гмирко, Я. В. Неділько // Вісн. Нац. акад. прав. наук України. – 2026. – № 1. – С. 303-323. *На основі аналізу судової практики Касаційного кримінального суду в складі Верховного Суду розглянуто питання допустимості доказів у кримінальному провадженні. Встановлено правову*

невизначеність в інтерпретації доказів та їх допустимості як у законодавстві, так і в слідчо-судовій практиці; доведено, що в національному кримінальному процесуальному законодавстві співіснують дві несумісні концепції доказів. Наголошено, що автоматичне визнання доказів недопустимими через незначні процедурні помилки суперечить принципу верховенства права, та надано пропозиції щодо вдосконалення кримінального процесуального законодавства з метою закріплення виключного права суду на формування доказів. Розроблено систему критеріїв, яка дозволить судам оцінювати процесуальні порушення крізь призму справедливості судового розгляду, відходячи від надмірного формалізму. Текст: https://visnyk.kh.ua/uk/journals/visnik-naprnu-1-2026-r/dopustimist-dokaziv-u-praktitsi-kasatsiynogo-kriminalnogo-sudu-v-skladi-verkhovnogo-sudu-ternisty-shlyakh-vid-formalnoyi-do-pravovoyi-zakonnosti

10.04.2026

Укладач: Груніна Л. В.

Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.